

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 27 sierpnia 2024 r.

WRPS-VI.431.2.27.2024.XX

Pani XXXXX XXXXX
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Rościszewie
ul. Armii Krajowej 13
09-204 Rościszewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² i art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz zgodnie z Planem Kontroli Zewnętrznych na rok 2024 kontrolerzy Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pan XXXXX XXXXX – starszy inspektor wojewódzki oraz pani XXXXX XXXXX – starszy inspektor pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego, w okresie od 19 czerwca do 3 lipca 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rościszewie³.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁴ w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego w okresie od 1 lipca 2022 r. do dnia kontroli, tj. 19 czerwca 2024 r.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224).

³ Dalej GOPS, ośrodek, organ lub jednostka.

⁴ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) – dalej ustawa, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie w zakresie organizacji zadania, natomiast pozytywnie pomimo nieprawidłowości w przedmiocie ustalania uprawnień do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

I. Organizacja zadania

W okresie objętym kontrolą zarządzała Pani Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rościszewie – jako kierownik jednostki.

Pani Xxxxx Xxxxx – główna księgowa odpowiadała za obsługę finansową ośrodka pomocy społecznej.

Szczegółową organizację pracy, zakres zadań, uprawnień i obowiązków pracowników określał regulamin organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie⁵. W § 11 regulaminu wskazano zadania i kompetencje referenta do spraw funduszu alimentacyjnego.

Poinformowała Pani pisemnie⁶, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowali niżej wymienieni pracownicy:

1. Xxxxx Xxxxx – posiadająca upoważnienie⁷ Wójta Gminy Rościszewo z dnia xx xxxx xxxx r. do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
2. Xxxxx Xxxxx – podinspektor, posiadająca upoważnienie⁸ Wójta Gminy Rościszewo z xx xxxx xxxx r. - do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
3. Xxxxx Xxxxx – referent – powyższe zadania realizuje od xx xxxxx xxxx r., posiada upoważnienie⁹ Wójta Gminy Rościszewo z dnia xx xxxxx xxxx r. - do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

⁵ Zarządzenie nr x/xxx z xx xxxxx xxxx r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie; Zarządzenie nr xx. xxxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia xx xxxx xxxx r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie; Zarządzenie nr x. xxxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dnia xx xxxx xxxx r. w sprawie: wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie.

⁶ Pisemna informacja kierownika GOPS w Rościszewie - Załącznik Nr 1 GOPS.xxx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

⁷ Zarządzenie Wójta Gminy Rościszewo nr xx.xxxx z xx xxxx xxxx r.

⁸ Zarządzenie Wójta Gminy Rościszewo nr xx/xxxx z xx xxxx xxxx r.

⁹ Upoważnienie Wójta Gminy Rościszewo z xx xxxxx xxxx r.

4. XXXXXX XXXXXX – referent – zadania z ustawy realizuje od x xxxxx r., posiada upoważnienie¹⁰ Wójta Gminy Rościszewo z dnia x xxxx xxxx r. - do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
5. XXXXX XXXXX – pracownik socjalny – zadania z ustawy realizowała od xx xxxxx xxxx r. do x xxxxx xxxx r., posiadała upoważnienie¹¹ Wójta Gminy Rościszewo z dnia xx xxxxx xxxx r. - do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji. Upoważnienie uchylono x xxxxx xxxx r.¹².

Ww. upoważnienia udzielone zostały na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy. Ponadto upoważnień pracownikom udzielono na pisemny wniosek Pani Kierownik.

II. Prawidłowość ustalania uprawnień do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Poinformowała Pani pisemnie¹³, że w okresie objętym kontrolą do GOPS w Rościszewie wpłynęło 16 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2022/2023, natomiast na okres 2023/2024 wpłynęło 14 wniosków takich wniosków. Wszystkie wnioski złożono w formie papierowej.

Wnioski rozpatrzono wydając na okres świadczeniowy 2022/2023 14 decyzji przyznających świadczenie w pełnej wysokości oraz 2 decyzje z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Natomiast rozpatrując wnioski na kolejny okres świadczeniowy 2023/2024 wydano 14 decyzji przyznających, z czego świadczenie przyznano w 12 przypadkach w pełnej wysokości i w 2 przypadkach z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

W powyższych okresach świadczeniowych jednostka kontrolowana nie wydała żadnej decyzji odmownej, zmieniającej wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego na skutek podwyższenia alimentów przez sąd oraz w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i ich zwrotu.

Kontroli poddano dokumentację zawartą w aktach 21 spraw wszczętych na podstawie wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego zakończonych

¹⁰ Upoważnienie Wójta Gminy Rościszewo z xx xxxxx xxxx r.

¹¹ Zarządzenie Wójta Gminy Rościszewo nr xx/xxxx z xx xxxxx xxxx r.

¹² Zarządzenie Wójta Gminy Rościszewo nr xx/xxxx z x xxxxx xxxx r.

¹³ Zestawienie ilości wniosków i decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego wydanych w okresie od 1 lipca 2022 do dnia kontroli tj. do 19 czerwca 2024 r. – GOPS.xxx.x.xxxx z xx.xx.xxxx r.

rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W 3 przypadkach, w których przyznano świadczenie z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, prawidłowo wyliczono kwotę, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. W tych sprawach w uzasadnieniu decyzji zawarto analizę dochodów rodziny i przedstawiono czytelny i przejrzysty sposób wyliczenia dochodu oraz kwot przekroczenia kryterium dochodowego. Ponadto wskazano wysokość świadczeń przysługujących na podstawie art. 9 ust. 2a i 2b.

Przyznane świadczenia wypłacano w okresach miesięcznych. W jednej decyzji przyznającej²¹ błędnie wpisano dwa terminy wypłaty tj. pod rozstrzygnięciem, jako termin wypłaty wskazano „do 25-go każdego miesiąca”, natomiast w treści uzasadnienia tej samej decyzji jako termin wypłaty określono „do 30 dnia każdego miesiąca”. Termin wskazany pod rozstrzygnięciem (do 25-go) wskazuje, iż wypłata świadczenia nie była zrealizowana w terminie wskazanym pod rozstrzygnięciem decyzji ponieważ, na podstawie przeanalizowanej listy wypłat z xx xxxxx xxxx r. nr xxxxx FA, wypłata świadczenia w wysokości 400 zł nastąpiła xx xxxxx xxxxx r. W pozostałych decyzjach przyznających jako termin wypłaty świadczenia wskazano zapis „do 30 dnia każdego miesiąca” i w takim terminie realizowane były wypłaty świadczeń.

W przypadkach, w których składano wnioski na nowy okres świadczeniowy zachowano terminy ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego określone w art. 20 ust. 4, 5, 6, 7 i 8 ustawy. W pozostałych przypadkach decyzje administracyjne wydano niezwłocznie, stosownie do unormowań zawartych w art. 35 § 1 k.p.a.

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie nie był zobowiązany do wydania decyzji w sprawie ustalenia i zwrotu nienależnie pobranych świadczeń, w związku tym nie wydawano takich decyzji.

W okresie objętym kontrolą do GOPS w Rościszewie nie wpłynęły tytuły wykonawcze, w których nastąpiła zmiana wysokości alimentów w związku z tym nie dokonywano zmian wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego na mocy art. 29 ust.1 ustawy.

W 2 poddanych kontroli przypadkach w związku z uzyskaniem dochodu przez jednego z członków rodziny osoby uprawnionej wydano decyzje o zmianie decyzji przyznającej w części dotyczącej wysokości świadczenia. W pierwszym przypadku ponownie przeliczono dochody i stosownie do unormowań zawartych w art. 9 ust. 2a i 2b ustawy przyznano świadczenie z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”. W drugim przypadku,

²¹ Decyzja przyznająca numer: xxxxx z xxxxx r.

W trzech przypadkach w decyzjach przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego strona postępowania została oznaczona prawidłowo tj. pełnoletnia osoba uprawniona.

W ww. decyzjach uchylających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w obydwu przypadkach błędnie powołano art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego. Art. 155 k.p.a. stosuje się wyłącznie w sprawach nieuregulowanych, zgodnie z zapisem art. 25 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, natomiast w powyższych przypadkach z uwagi na wystąpienie negatywnych przesłanek do korzystania z prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, tj. przekroczenie kryterium dochodowego związane z uzyskaniem dochodu oraz zgon dłużnika alimentacyjnego, organ powinien uchylić decyzje przyznające na podstawie art. 24 ust. 1 ustawy i przywołać tylko ten przepis w podstawie prawnej.

Decyzje doręczono zgodnie z wymogami wskazanymi w art. 46 § 1 k.p.a.

Wyplata świadczeń przyznanych na podstawie wniosków na nowy okres świadczeniowy odbyła się w terminach określonych w art. 20 ust. 4, 5, 6, 7 i 8 ustawy oraz w sposób i w kwotach wskazanych w decyzjach. Natomiast wypłaty świadczeń w następnych miesiącach odbywały się miesięcznie, w kwotach i w sposób wynikający z decyzji. Z analizy list wypłat wynika, że we wszystkich sprawdzonych przypadkach świadczenia wypłacono w terminie do 30 dnia każdego miesiąca na konta bankowe świadczeniobiorców podane we wnioskach. W jednym z ww. przypadków wypłata świadczenia nastąpiła 27-go, niezgodnie z terminem podanym pod rozstrzygnięciem decyzji tj. „do 25-go każdego miesiąca”. Wypłaty odbywały się w sposób wskazany przez wnioskodawcę we wniosku tj. we wszystkich przypadkach w formie przelewu na konto bankowe²⁴.

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Zaniechanie w 20 sprawach realizacji działań na podstawie § 8 lub § 7 rozporządzeń wykonawczych do ustawy obowiązujących w dniu złożenia wniosku, polegających na wezwaniu wnioskodawcy do uzupełnienia wniosku w związku brakiem oświadczeń o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny.

²⁴ Skontrolowane listy wypłat świadczeniobiorców sporządzone w okresie lipca 2022 r. do maja 2024 r.

2. W 12 sprawach zaniechanie obowiązku wezwania wnioskodawców do poprawienia wniosku w związku z wpisaniem we wniosku niewłaściwego organu wierzyciela, tj. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie.
3. Niepozyskiwanie informacji z Systemu Informacji Oświatowej MEN, CBB (Centralnej Bazy Beneficjentów) oraz CWU tj. Centralnego Wykazu Ubezpieczonych.
4. W jednej decyzji przyznającej świadczenie błędne wskazanie dwóch terminów wypłat, tj. pod rozstrzygnięciem - „do 25-go każdego miesiąca”, natomiast w uzasadnieniu - „nie później niż do 30 dnia każdego miesiąca”. Wypłata ww. świadczenia nastąpiła xx xxxxx xxxx r. tj. niezgodnie z terminem podanym pod rozstrzygnięciem decyzji.
5. W 22 decyzjach administracyjnych nieprawidłowe oznaczenie strony postępowania i adresata decyzji. Stroną postępowania i adresatem decyzji nie była osoba uprawniona tylko jeden z rodziców, co jest niezgodne z art. 2 pkt 11 ustawy.
6. W 2 decyzjach uchylających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego powołanie w podstawie prawnej niemającego zastosowania w sprawie art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego, zamiast 24 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
7. W jednym przypadku uchylenie decyzji za okres wstecz.

Za stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako kierownik jednostki kontrolowanej oraz pracownicy realizujący kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią kierownik do:

1. Wzywania wnioskodawców na podstawie § 7 rozporządzenia wykonawczego do uzupełnienia wniosku w przypadku, gdy do wniosku nie załączono oświadczeń o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji, innych niż dłużnik alimentacyjny.
2. Wzywania wnioskodawców na podstawie § 7 rozporządzenia wykonawczego do poprawienia wniosku w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku, a w szczególności gdy wpisano niewłaściwy organ wierzyciela.

3. Pozyskiwania informacji z Centralnego Wykazu Ubezpieczonych (CWU) i z Systemu Informacji Oświatowej MEN, stosownie do przepisu art. 15a ust.1 pkt 2 ustawy, a także z Centralnej Bazy Beneficjentów (CBB) na podstawie art. 8c pkt 2 ustawy.
4. Wskazywania w decyzjach przyznających prawo świadczenia z funduszu alimentacyjnego jednego terminu wypłaty świadczenia.
5. Wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z terminami wskazanymi w decyzjach administracyjnych.
6. Wskazywania w decyzjach administracyjnych osoby uprawnionej w rozumieniu art. 2 pkt 11 ustawy, jako strony postępowania oraz adresata reprezentowanej przez przedstawiciela ustawowego w przypadkach, gdy osoba uprawnioną jest osoba niepełnoletnia.
7. Nieprzywoływania w podstawie prawnej decyzji uchylających przepisów art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli przepis ten nie ma zastosowania w sprawie i przywoływania w tym miejscu art. 24 ust. 1 ustawy.
8. Wydawania decyzji uchylających wywierających wyłącznie skutki na przyszłość.

POUCZENIE

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Aneta Witecka
Zastępca Kierownika Oddziału

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan Xxxx Xxxxxx, Wójt Gminy Rościszewo